

Projekat Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) Investiranje u sektor energije (EIA), u suradnji sa Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (MVTEO), Elektroprivredom BiH i Termoelektranom Tuzla kao domaćinom, organizirao je danas, u Termoelektrani Tuzla, Okrugli sto na temu „Nacionalni plan smanjenja emisija“.

Cilj okruglog stola, koji je okupio predstavnike izvršne i zakonodavne vlasti entiteta i države, predstavnike Elektroprivreda, regulatornih komisija za energetiku, fondova za zaštitu okoliša, nevladinih organizacija, lokalnih zajednica, donora i predstavnike medija, je predstavljanje finalnog Nacionalnog plana smanjenja emisija Elektroprivrede BiH i Elektroprivrede RS. Nacionalni plan smanjenja emisija je upućen nadležnim institucijama i preostalo je još da ga entitetske vlade i Vijeće ministara usvoje, te da se dostavi Energetskoj zajednici u zadanom roku odnosno do 31.12.2015.godine. Ovo će biti prvi put da će neka obaveza BiH iz Ugovora o uspostavi Energetske zajednice biti ispunjena u roku.

Velika postrojenja za sagorijevanje su postrojenja sa toplotnom snagom ložišta (goriva) koja je jednaka ili veća od 50 MW. Smanjenje emisija iz velikih postrojenja za sagorijevanje je još 2013. godine postalo obaveza za Bosnu i Hercegovinu i to na osnovu odluka Ministarskog vijeća Energetske zajednice iz oktobra 2013. godine. Naime, propisano je da je implementacija Direktive o velikim postrojenjima za sagorijevanje i Direktive o industrijskim emisijama obavezna za sve potpisnice Ugovora o osnivanju Energetske zajednice, što obuhvata i Bosnu i Hercegovinu. Implementacija NERP-a u BiH će rezultirati u smanjenju emisija tri glavna zagađivača: sumpor dioksida (SO₂), azotnih oksida (NO_x) i čvrstih čestica (prašine). Najvažnije je smanjiti emisije sumpor dioksida jer one imaju ogroman uticaj na zdravlje i okoliš. Trenutne emisije sumpor dioksida u BiH su oko 270.000 tona godišnje, a poslije implementacije NERP-a emisije će se smanjiti na 15.000 tona godišnje do kraja 2027.godine. Prednosti implementacije NERP-a za zdravlje ljudi i okoliša znatno premašuju investicione troškove i upravo je to razlog zašto bi Bosna i Hercegovina trebala implementirati NERP.

USAID Investiranje u sektor energije je program vrijedan 5.47 miliona dolara čiji je cilj da pomogne BiH da privuče investicije i otvori nova radna mjesta u sektoru energije. Putem ove aktivnosti, USAID radi na revidiranju i usklađivanju procesa izdavanja dozvola za izgradnju objekata za proizvodnju električne energije. Ovaj projekat će kreirati i preporučiti zakonske mjere na svim nivoima vlasti koje će stimulirati investicije u nove elektrane, posebno u elektroenergetska postrojenja koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju na bazi biomase, u za to pogodnim regionima zemlje. Projekat će takođe pomoći uspostavljanje maloprodajnog tržišta na kom će potrošači električne energije moći da izaberu svoje

snabdjevače. Projekat će koordinirati i davati konsultacije o Nacionalnom planu za smanjenje emisija za termoelektrane i radit će na unapređenju energetske efikasnosti među operatorima distributivnog sistema i snabdjevačima kako bi se reducirala emisija CO₂ i troškovi energije. Pored toga, ovaj projekat će osigurati podršku Ministarstvu za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH u vezi sa njegovom ulogom u koordinaciji energetskog sektora BiH, na njenom putu ka Evropskoj Uniji. Sveobuhvatan program edukacije i komunikacije sa javnošću će omogućiti da građani BiH shvate korisnost promjena koje se dešavaju u energetskom sektoru. Do danas je vlada SAD, prvenstveno putem USAID-a, osigurala više od 1,6 milijardi dolara pomoći ekonomskom, demokratskom i socijalnom napretku BiH.

izvor: USAid EIA BiH